

Студент 4 курсу
факультету обліку і аудиту ХНЕУ ім. С. Кузнеця

ПОРІВНЯННЯ ЗВІТУ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ЗА П(С)БУ 3 ТА НП(С)БО 1

Анотація. Здійснено огляд законодавчих змін щодо фінансової звітності підприємства та проаналізовано нормативно-правову базу Звіту про фінансові результати за П(С)БО 3 та НП(С)БО 1. Досліджено особливості складання Звіту про фінансові результати.

Аннотация. Осуществлен обзор законодательных изменений относительно финансовой отчетности предприятия и проанализирована нормативно-правовая база Отчета о финансовых результатах в соответствии с П(С)БУ 3 и НП(С)БУ 1. Исследованы особенности составления Отчета о финансовых результатах.

Annotation. A survey of legislative changes as regards the financial statements of a company has been made. The regulatory framework of the Statement of financial performance according to P(S) 3 and NP(S) 1 has been analyzed. The features of the statement of financial performance have been researched.

Ключові слова: звіт про фінансові результати, фінансові результати, НП(С)БУ1, облікова політика, міжнародні стандарти.

Політичні, економіко-правові та соціальні особливості кожної країни впливають на її облікову систему, зумовлюючи відмінності у веденні обліку та складанні звітності підприємств. Відмінності в підходах до змісту фінансових звітів значно ускладнюють аналіз інформації та прийняття рішень в умовах глобалізації та інтеграції. Це привело до пошуку підходів, спрямованих на забезпечення зрозумілості фінансової звітності шляхом гармонізації ведення обліку та складання фінансової звітності відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) та скорочення розбіжностей між бухгалтерським та податковим законодавством. Отже, ретельний аналіз змін, які відбулися у зв'язку з затвердженням нової редакції Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності", є сьогодні актуальним.

Проблеми зіставлення національної фінансової звітності з міжнародними стандартами досліджено у працях Світличної В. Ю., Малик С. М., Яворської О. М., Корягіна М. В. Практичні аспекти використання нових форм звітності розглядали такі вчені, як: Н. Катеринець, О. Даниленко, В. Богаченко та ін. [1 – 9]. Але у зв'язку з частими змінами у законодавстві деякі особливості складання фінансової звітності залишаються нерозкритими та потребують уточнень.

Метою даного дослідження є огляд основних змін у бухгалтерському обліку щодо складання Звіту про фінансові результати.

Виходячи із поставленої мети дослідження, завданнями є аналіз складання Звіту про фінансові результати за П(С)БО 3, аналіз складання Звіту про фінансові результати за НП(С)БО1, розгляд існуючих рекомендацій стосовно заповнення Звіту про фінансові результати за НП(С)БО1.

Об'єктом дослідження є Звіт про фінансові результати.

Предмет дослідження – порядок заповнення Звіту про фінансові результати вітчизняними підприємствами за НП(С)БО 1.

Наказом Міністерства фінансів від 07.02.2013 р. № 73 [7] затверджено єдиний стандарт Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності" взамін П(С)БО 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності", 2 "Баланс", 3 "Звіт про фінансові результати", 4 "Звіт про рух грошових коштів" і 5 "Звіт про власний капітал", які окремо визначали порядок подання кожної з основних форм фінансової звітності.

Нове Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності" визначає мету, склад і принципи підготовки фінансової звітності та вимоги до визнання і розкриття її елементів.

Поряд із зазначеним національним стандартом, який відмінив дію положень (стандартів) бухгалтерського обліку, які регулювали складання фінансової звітності (П (С) БО 1-6), під час заповнення та перевірки правильності складання фінансової звітності застосовують Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності [5] та Методичні рекомендації з перевірки порівнянності показників фінансової звітності [6].

Слід зауважити, що нові форми фінансової звітності використовують як підприємства, що застосовують міжнародні стандарти фінансової звітності, так і підприємства, які ведуть бухгалтерський облік відповідно до національних стандартів бухгалтерського обліку, за винятком суб'єктів малого підприємства, які і надалі складають звітність за спрощеною формою.

У процесі дослідження було виявлено, що форма № 2 "Звіт про фінансові результати" є, в першу чергу, спробою поєднання вимог міжнародних стандартів фінансової звітності зі структурою звітності, що застосовувалася до прийняття нової редакції НП(С)БО 1.

Звіт про фінансові результати в результаті проведених змін отримав другу назву – "Звіт про сукупний дохід". Разом із назвою у структуру звіту введено однойменний другий розділ "Сукупний дохід".

У першому розділі "Фінансові результати" визначення фінансових результатів розпочинається з відображення чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг). Тобто не потрібно показувати загальну виручку, в якій

міститься податок на додану вартість, акцизний податок та інші надходження, які не відносяться до доходів, як це було під час заповнення Звіту про фінансові результати згідно з П(С)БО 3.

Слід зауважити, що зі структури Звіту про фінансові результати виключено поділ всіх статей доходів та витрат підприємства на доходи та витрати в результаті звичайної діяльності та надзвичайні доходи і витрати.

Необхідно зауважити, що загалом структура першого розділу майже не змінилась. А саме фінансові результати визначаються поступово порівнюючи доходи і витрати від різних видів діяльності.

У II розділі "Сукупний дохід" звіту про фінансові результати відображаються зміни у власному капіталі протягом звітного періоду внаслідок господарських операцій та інших подій. Винятком є тільки зміни капіталу за рахунок операцій з власниками.

Прикладом змін у власному капіталі можуть бути зміни у додатковому капіталі внаслідок дооцінки та уцінки необоротних активів, які не віднесено на фінансовий результат, а також накопичені курсові різниці тощо. Це свідчить про те, що даний розділ заповнюється не за інформацією з рахунків доходів (7 клас) та рахунків витрат (8–9 клас), а за аналітичними даними за рахунком 42 "Додатковий капітал".

Що стосується інших двох розділів, а саме III "Елементи операційних витрат" та IV "Розрахунок показників прибутковості акцій", то їхня структура залишилася без змін.

Таким чином, можна зробити висновок, що відповідно до прийнятих змін, у фінансовій звітності більшість об'єктів обліку показується узагальнено в певній групі однорідних об'єктів. Для їх деталізації у додатку 3 до НП(С) БО 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності" передбачено перелік додаткових статей фінансової звітності, які можуть їх деталізувати, однак для цього інформація в цих статтях повинна бути істотною. Отже, у Наказі про облікову політику необхідно вказувати величину істотності за окремими об'єктами обліку.

Охарактеризовані зміни в законодавстві підвищують якість облікової інформації, більш наближені до МСФЗ, проте є ще окремі не врегульовані питання, які, зокрема, пов'язані із податковим законодавством.

Таким чином, зміни під час складання Звіту про фінансові результати згідно з НП(С)БО 1 безумовно є позитивним кроком назустріч міжнародним стандартам фінансової звітності. Важливою новацією цього процесу стало обов'язкове звітування про інший сукупний дохід. Показник сукупного доходу є дуже інформативним, оскільки показує зміни в активах компанії та впливає на прийняття певних рішень інвесторів та кредиторів.

Необхідно зазначити, що подальший процес трансформації НП(С)БУ 1 до МСФЗ потребує змін не тільки в методичних рекомендаціях щодо заповнення форм фінансової звітності, а й змін у вітчизняному законодавстві, в першу чергу, в сфері регулювання бухгалтерського обліку.

Наук. керівн. Фартушняк О. В.

Література: 1. Богаченко В. За I-й квартал 2013 року нові форми фінансової звітності [Електронний ресурс] / В. Богаченко. – Режим доступу : <http://business-territory.com/blogs/za-i-%E2%80%93i-kvartal-2013-roku-novi-formi-finansovoї-zvitnosti>. – Назва з екрану. 2. Даниленко О. Законодавчі новації – 2013 [Електронний ресурс] / О. Даниленко. – Режим доступу : <http://www.economist.net.ua/?q=node/317>. – Назва з екрану. 3. Катеринець Н. Нова фінзвітність за I квартал 2013 року [Електронний ресурс] / Н. Катеринець. – Режим доступу : <http://dtkt.com.ua/show/1bid05724.html>. – Назва з екрану. 4. Корягін М. В. Проблеми трансформації фінансової звітності відповідно до вимог МСФЗ [Електронний ресурс] / М. В. Корягін. – Режим доступу : http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Tiru/2012_33/Koryagin.pdf. – Назва з екрану. 5. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності : Наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013 р., № 433 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://buhgalter911.com/Res/Zakoni/MetodRek/metod>. – Назва з екрану. 6. Про затвердження Методичних рекомендацій з перевірки порівнянності показників фінансової звітності : Наказ Міністерства фінансів України від 11.04.03 № 476 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/printable_article?art_id=375395. – Назва з екрану. 7. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності" [Електронний ресурс] / наказ Міністерства Фінансів від 07.02.2013 р. № 73 – Режим доступу : <http://dtkt.com.ua/show/2cid19995.html>. – Назва з екрану. 8. Світлична В. Ю. Гармонізація національної фінансової звітності з міжнародними стандартами [Електронний ресурс] / В. Ю. Світлична, С. М. Малик. – Режим доступу : http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/kgm_econ/2011_100/234-241. – Назва з екрану. 9. Яворська О. М. Необхідність переходу України на міжнародні стандарти фінансової звітності [Електронний ресурс] / О. М. Яворська. – Режим доступу : http://archive.nbuv.gov.ua/portal/chem_biol/nvnltu/20_9/176_Kartuzowa_NV_20_9. – Назва з екрану.